

ROBERT LAFONT

**LI CAMINS
DE LA SABA**

CRONICA

C.I.E.L. d'Oc

Centre International de l'Écrit en Langue d'Oc

3 Place Joffre, 13130 Berre L'Étang

<http://www.lpl.univ-aix.fr/guests/ciel/>

I

N'i a que dison que fau venir vièlh pèr tornar trobar sus sa maissa lo gost de son enfança. Vièlh e que la mòrt se sarre. Mai ieu siáu sus mi trenta-cinc ans, au cimèu, censat, de mon aventura d'òme, e taste una sabor d'Aiganhiers que me monta dau trefons de l'èime fins i bocas. Es sèns desir dau passat que m'apasture dau passat. La causa es estranha. Dise pas que la comprene. Dempuèi cinc jorns luchave de còtra. O voliáu pas crèire que me faudriá arribar a escriure. O refusave. Ara escrive e chimarre mon papier amb de paraulas maladrechas d'una lenga a mitat coneguda. Seria pas una tissa que me prenguèsse?

Non, de tissas, ne connèsse. La de mon cosinet, pèr exèmple, qu'es felibre. Sa filha ditz justament:n'i a que colleccionan li sagèus di letras, d'autres s'apassionan pèr la caça ò la pesca;eu fai de poèsia «en lenga nòstra». Mai ieu siáu pas d'aquela mena, e primier siáu pas un escrivan. La renomada di Jòcs Floraus me quita freg e pasible. La talènt d'escriure me peçuguèsse, me la passariáu en francés, e lo conhat qu'es en cò de Gallimard m'ajudariá pron, çò crese.

Es pas una tissa. Mon cosin jamai capitèt pas de m'atencionar a sa causa, que ditz. Es quicòm mai. Es la campana. Non pas una campaneta romantica de glèisa campanhòla. Ni mai una esquerla d'escabòt dins la montanha. Mai la campana cridarèla que recampava li dròlles dins la cort de l'escòla d'Aiganhiers. La qu'entendeguère plus après mi nòu ans passats. Coma van li causas?Sin trinhon paure l'ai dins l'ausidor dempuèi cinc jorns. Lo mene de pertot amb ieu, a ne venir cabord, a me furnar comicament lo trauc de l'aurelha. Bat dins ieu, e dins ieu secotís, escampa, espoussa d'images que jamai cresiáu de n'aver tant de rejonchs au còr:lo Mas dau Sambuc, Riufons, l'Aira de Messidòr, de caras d'òmes e de caras d'arbres. Dau burèu a l'ostau marche entrevaucats d'enfaça mau mòrta. E m'arrèste pas a Aiganhiers:la Travèrsa amondaut de Nimes me monta i narras;sènt a cuèr banhat e a pega. Tòrne vèire mi grands. Maximilian e Antonin la nuech sorison dins mi sòmis. La campana me rosegas coma una malautiá. Siáu aïssable amb toti:li colègas, la femna, li dos pichòts. Siáu plen de ma campana que m'empacha de lis ausir. Vese plus li carrièras ont trepan li molonadas parisencas. D'un còp se me son dubèrts d'autri camins que i seguísse un dròlle qu'aquò's ieu. Pòde pas me desfaire d'aquela escorreguda. O dise mai:m'es tombat coma una malautiá.

Pron de necitges!me vène afecionadament. Cadun a son enfança encavada dins lo pitre, si bèus miracles d'a-passat-un-tèmps pèr se'n crèire, pèr se li faire margalhar dins lo sovenir.

Li gènts d'aquesta vilassa, di tres parts doas podrián coma ieu chorlar lo vin nòu d'antan, e s'empegar de remèmbres. Çò que m'avèn vau pas la pena que se'n parle. Mai li mots qu'emplegue ara fan que me montar a la tèsta. Oc, chorle, me chorle a garganta badiera, e la campana bat que mai. Campana que recampa li nívolis d'un vèspre de